

Niewidoczne migracje

Niewidoczność instytucjonalna

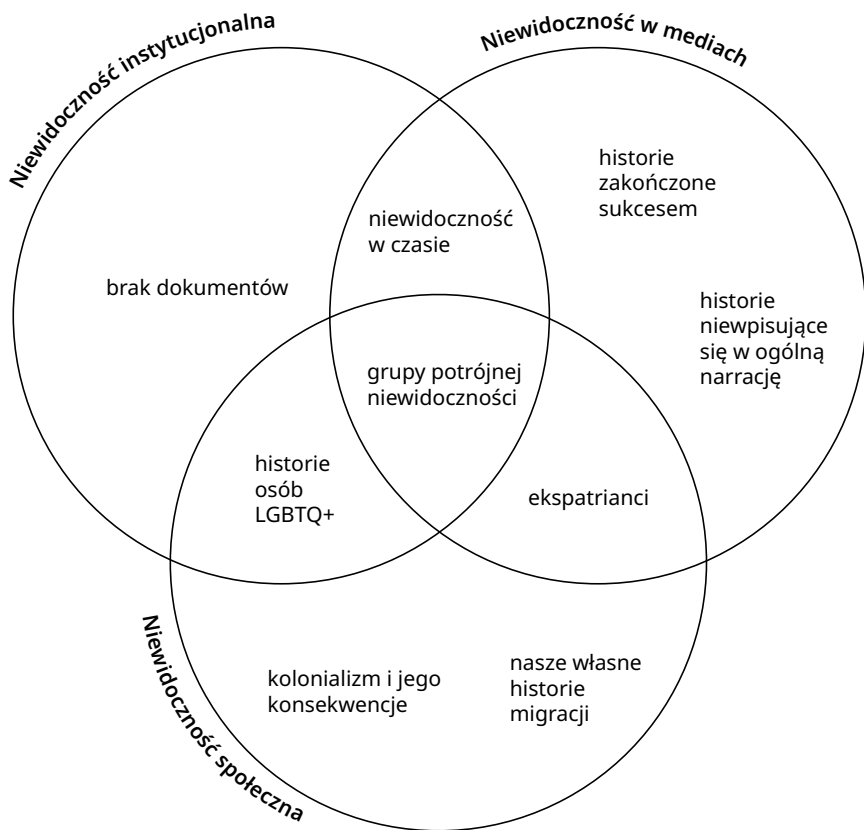
Niezauważane przez prawo

Niewidoczność w mediach

Niepokazywane przez media

Niewidoczność społeczna

Niezauważane przez obywateli

Brak dokumentów

Osoby z nieregulowaną sytuacją prawną są niewidziane przez państwo i wykluczone z legalnego zatrudnienia oraz opieki zdrowotnej. Ich wkład w społeczeństwo pozostaje niezauważany, dopóki nie pokonają biurokratycznych przeszkód.

Niewidoczność w czasie

Migracja osób z nieregulowaną sytuacją prawną często przyciąga uwagę mediów tylko w określonym momencie – najczęściej podczas przekraczania granicy. W tym czasie osoby są zazwyczaj przedstawiane jako zagrożenie lub ofiary. Wciąż niewiele jest przypadków, w których uwaga skupia się na tym, co dzieje się „przed” lub „po” – na indywidualnych historiach migranckich.

* Na podstawie wywiadów z nauczycielami historii, analizy podstaw programowych i komentarzy ekspertek z Polski, Belgii i Hiszpanii.

Historie zakończone sukcesem

Media często koncentrują się na sensacyjnych treściach, co skutkuje brakiem relacji osób z doświadczeniem migracji po prostu żyjących nowym życiem.

Ekspatrianci

Ze względu na swój status społeczno-ekonomiczny i wzorce migracji ekspatrianci często nie są postrzegani jako osoby migrujące. Kiedy mówimy o „problemach z migracją”, czy to w mediach, czy w codziennym życiu, rzadko myślimy o tej uprzywilejowanej grupie.

Historie niewpisujące się w ogólną narrację

Media koncentrują się zazwyczaj na osobach z doświadczeniem migracji z Globalnego Południa lub na migrantach wojennych i rzadko mówią o innych społecznościach migranckich.

Nasze własne historie migracji

Jako społeczeństwo często zapominamy, że nasze tożsamości, w tym tożsamość europejska, są kształtowane przez ciągłą migrację – między kontynentami, krajami, a nawet miastami.

Kolonializm i jego konsekwencje

Często nie zdajemy sobie sprawy z własnego wpływu na migrację, i pomijamy trwałe konsekwencje kolonializmu (np. migranci z Konga w Belgii).

Historie osób LGBTQ+

Migranci ze społeczności osób nieheteronormatywnych stanowią przykład podwójnej niewidoczności – mogą doświadczać prześladowań i braku respektowania praw ze strony państwa (co często jest powodem ich migracji), a jednocześnie są pomijani przez społeczeństwo. Często nie są uznawani za migrantów wyjeżdżających w poszukiwaniu godności i respektowania praw człowieka, ale raczej postrzegani jako tzw. migranci lifestyle'owi.

Grupy potrójnej niewidoczności

Istnieją grupy i sytuacje, w których osoba może być niewidoczna we wszystkich trzech wymiarach. Niedostrzegana przez państwo z powodu nieregulowanego statusu prawnego, niepokazywana w mediach i nieistniejąca w codziennym życiu społeczeństwa. Przykładem mogą być kobiety z Afryki Północnej i Subsaharyjskiej w Hiszpanii. Nie tylko przyjeżdżają do krajów nielegalnie, ale też normy kulturowe często zmuszają je do pozostania w cieniu, zamknięcia się w domach i odizolowania od społeczeństwa. To pozbawia je szansy na integrację społeczną i możliwości ekonomicznych, pogłębiając marginalizację.

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Lider

Fundacja
Szkoła z Klasą

Partnerzy

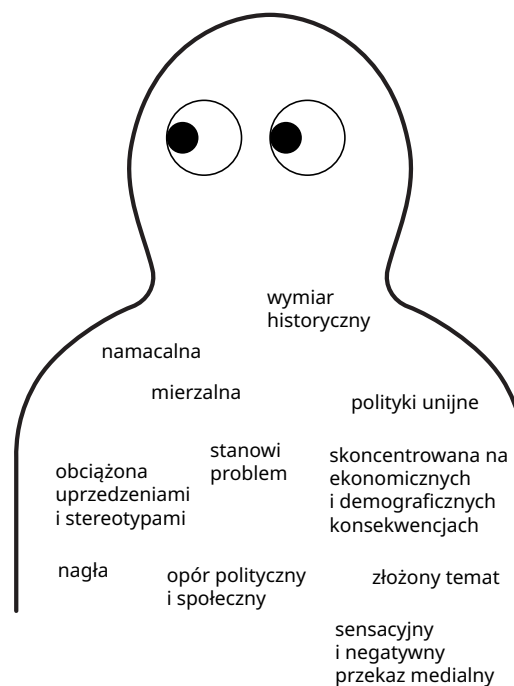
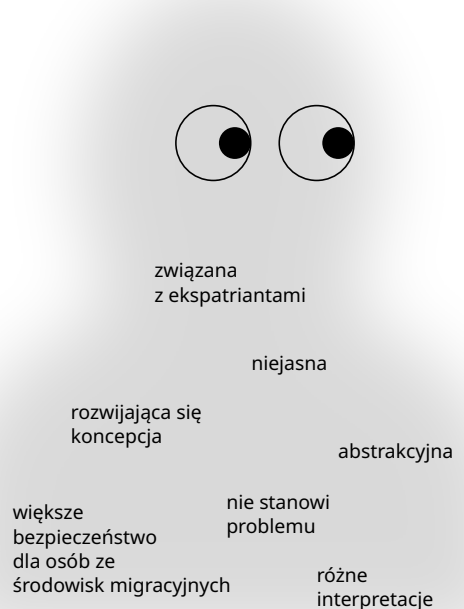
Finansowanie

Erasmus+

CC BY-SA 4.0

Tożsamość europejska a migracja

Tożsamość europejska

Tożsamość europejska wydaje się z natury niejasna i abstrakcyjna, co utrudnia wielu osobom tak silne identyfikowanie się z nią jak z tożsamością narodową. Ta niejasność może być zarówno mocną, jak i słabą stroną, ponieważ pozwala na integrację, ale także daje poczucie oderwania.

Jednocześnie dla osób z doświadczeniem migracji tożsamość europejska może być bardziej istotna, ponieważ często doświadczają one na własnej skórze korzyści płynących ze swobodnego przemieszczania się, integracji gospodarczej i wspólnych przepisów dla krajów członkowskich UE. Badania sugerują również, że uczniowie i uczennice ze środowisk migranckich mają tendencję do większego przywiązania do tożsamości europejskiej niż ich niemigrujący rówieśnicy, u których często silniejsza jest tożsamość narodowa.

Migracja

Migracja, choć to złożony termin z co najmniej kilkoma definicjami, od razu wydaje się bardziej namacalna, ponieważ wszyscy mamy swoje wyobrażenie o tym, czym jest. W przeciwieństwie do tożsamości jest mierzalna i może być analizowana na przestrzeni dziejów.

Ponadto mamy tendencję do wyrażania stanowczych opinii na ten temat, ponieważ doświadczamy migracji lub jej konsekwencji z naszej indywidualnej perspektywy – nierzadko obciążonej uprzedzeniami i stereotypami. Media, ze swoimi często sensacyjnymi narracjami, dodatkowo polaryzują dyskusję.

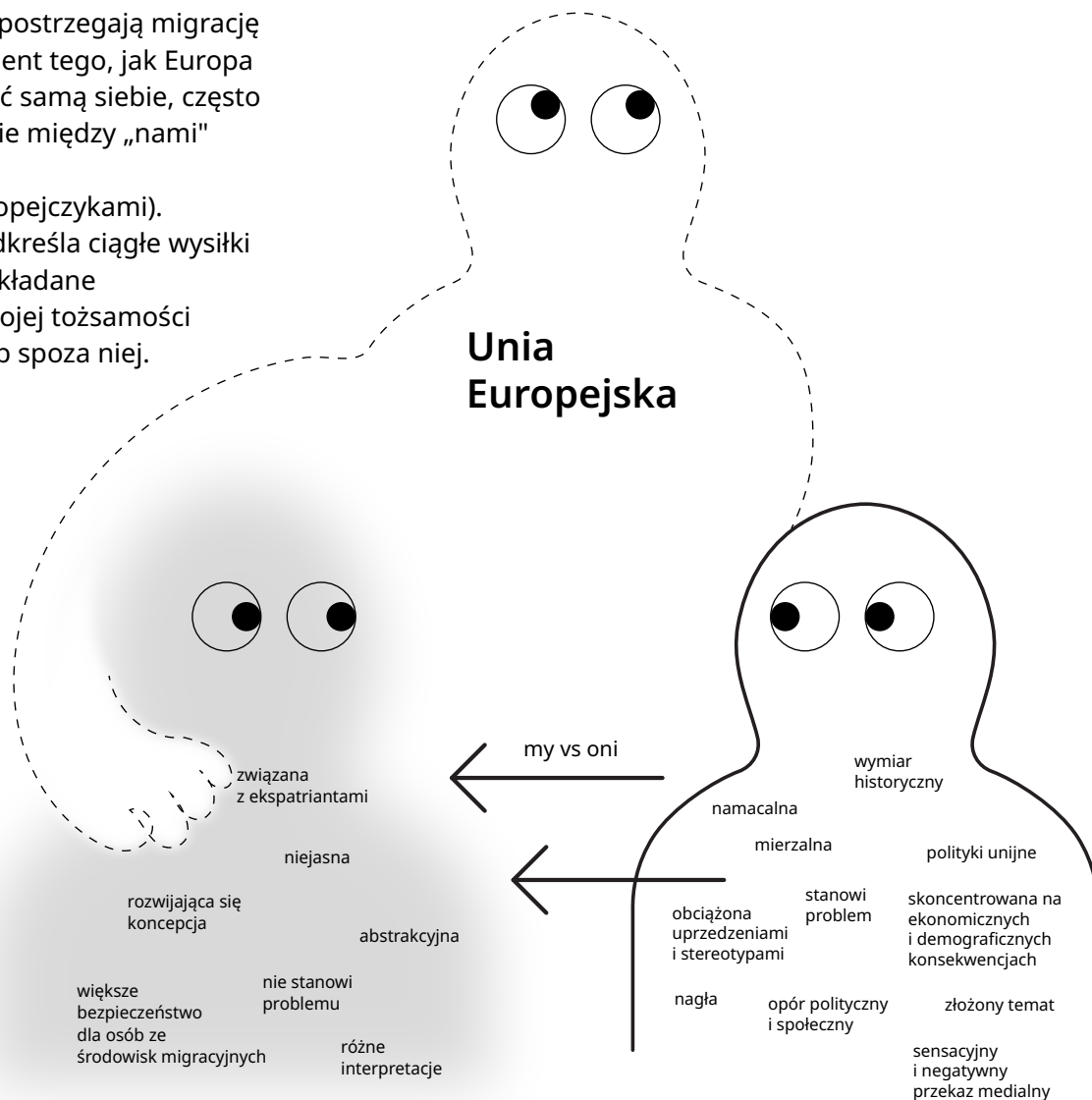
* Na podstawie wywiadów z nauczycielami historii, analizy podstaw programowych i komentarzy ekspertek z Polski, Belgii i Hiszpanii.

Tożsamość europejska przez pryzmat migracji i Unii Europejskiej

Niektórzy eksperci postrzegają migrację jako kluczowy element tego, jak Europa próbuje zdefiniować samą siebie, często tworząc rozróżnienie między „nami” (Europejczykami)

a „innymi” (nie-Europejczykami).

To rozróżnienie podkreśla ciągłe wysiłki Unii Europejskiej wkładane w kształtowanie swojej tożsamości w stosunku do osób spoza niej.

Tożsamość europejska

Migracja

Jednym ze sposobów definiowania tożsamości europejskiej jest postrzeganie jej jako związanej z Unią Europejską, jej przepisami i wartościami. Na przykład osoby, które często podróżują lub uczestniczą w takich programach jak Erasmus Plus, mają tendencję do silnego identyfikowania się z Europą, podczas gdy osoby z mniejszą ekspozycją na inne kultury europejskie – nie. Ponadto nowsze państwa członkowskie UE mogą czuć się bardziej oddalone od tej tożsamości w porównaniu z członkami założycielami.

Wydaje się, że istnieje napięcie między wartościami UE a jej coraz bardziej rygorystyczną polityką dotyczącą granic. Ta sprzeczność między teoretyczną promocją wartości integracyjnych przez UE a jej praktyczną polityką może prowadzić do bardziej zamkniętej i ekskluzywnej formy tożsamości europejskiej, potencjalnie sprzyjającej dyskryminacji nie-Europejczyków i osób w drodze.

* Na podstawie wywiadów z nauczycielami historii, analizy podstaw programowych i komentarzy ekspertek z Polski, Belgii i Hiszpanii.

Wyzwania w nauczaniu o migracjach, wskazywane przez nauczycielki i nauczycieli

	Polska	Belgia	Hiszpania
Nieaktualne podręczniki		●	
Rasistowskie i ksenofobiczne postawy wśród uczennic i uczniów	●	●	●
Brak angażujących materiałów	●	●	●
Brak narzędzi wizualnych, zwłaszcza interaktywnych map			●
Walka ze stereotypami i błędnymi przekonaniami	●	●	●
Dehumanizacja osób migrujących w mediach			●
Brak przygotowania do nauczania o delikatnych kwestiach	●		
Mierzenie się z różnorodnością w klasie	●	●	●
Dezinformacja w mediach społecznościowych	●	●	●
Ograniczenia programu nauczania (niedobór treści na temat migracji)	●		
Wrażliwość tematu		●	
Ograniczony czas na dogłębne omówienie tematu	●	●	●
Brak zainteresowania uczniów i uczennic			●

Praktyczne narzędzia. Charakterystyka

* Na podstawie wywiadów z nauczycielami historii, analizy podstaw programowych i komentarzy ekspertek z Polski, Belgii i Hiszpanii.